

CONSULTATIEVERSLAG

Fall-Back Flex

1 Inleiding

Van 30 oktober 2024 tot 11 december 2024 organiseerde Fluvius een marktconsultatie over de specificaties voor de marktgebaseerde aankoop van flexibiliteitsdiensten voor het beheer van lokale congestie¹. Eind 2024 werd deze derde versie van de specificaties ter goedkeuring ingediend bij de Vlaamse Nutsregulator.

Van 28 februari 2025 tot 21 maart 2025 organiseerde Fluvius een aanvullende marktconsultatie. Deze consultatie betrof een aanvulling op de voorgaande specificaties met een nieuwe productfiche Fall-Back Flex. Dit product geeft Fluvius de mogelijkheid om, voor een overeengekomen periode en voor een specifiek aansluitingspunt in het net, het vermogen dat wordt afgenomen of geïnjecteerd te beperken tot of onder een bepaald vermogensniveau. Voor alle momenten waarop Fluvius deze dienst aanstuurt door middel van een realtime regelsignaal, reduceert de FSP zijn vermogen tot of onder de geboden vermogensgrens.

Fluvius heeft alle ontvangen feedback verzameld en geanalyseerd. In dit document reageren we op een aantal opvattingen die volgens ons meer uitleg behoeven. De lijst met alle niet-confidentiële reacties is toegevoegd als bijlage bij dit document, evenals de antwoorden van Fluvius en of deze reacties tot een wijziging van het voorliggende voorstel hebben geleid.

¹ <https://partner.fluvius.be/nl/openbare-raadplegingen/consultatie-specificaties-marktgebaseerde-aankoop-flexibiliteitsdiensten-beheer-lokale-congestie>

2 Reacties tijdens de formele consultatie

We hebben reacties ontvangen van Bnewable, FEBEG en Febeliec over de nieuwe productfiche Fall-Back Flex.

2.1 Lancering van het Fall-Back Flex product

FEBEG uit bezorgdheid over de snelle lancering van het Fall-Back Flex product zonder voorafgaand overleg met marktpartijen. Ze vinden het voorbarig om een nieuw product voor congestiebeheer te introduceren, aangezien de specificaties voor andere flexibiliteitsproducten nog niet zijn goedgekeurd door de Vlaamse Nutsregulator. FEBEG waarschuwt voor een "overdosis" aan nieuwe flex-initiatieven, wat marktspelers kan overweldigen en inefficiënties kan veroorzaken.

Fluvius erkent dat het Fall-Back Flex product ongewoon snel tot stand is gekomen, gedreven door concrete besprekingen met eindklanten die bereid zijn flexibiliteit te leveren vanuit hun individueel aansluitpunt. Er is een concrete nood vanwege reële congestie in sommige regio's, we verwijzen naar het persbericht van 27 maart 2025 waarin we melding maken van daadwerkelijke congestieproblemen in deze gebieden². Fluvius benadrukt dat andere flexibiliteitsproducten zoals LongFlex, MaxUsage en ShortFlex nog niet voldoende zijn bewezen en dat marktpartijen slechts beperkt deelnemen. Het Fall-Back Flex product kan hiervoor een oplossing bieden.

Fluvius kiest ervoor om snel te starten met producten om te zien of ze kans maken, in plaats van lang te wachten op theoretisch perfecte oplossingen. Dit betekent dat er veel trajecten tegelijk lopen, wat het gevolg is van de context van exponentiële groei van vraag naar capaciteit. Fluvius zoekt continu naar beste praktijken en staat open voor concrete suggesties.

Daarnaast geeft Fluvius aan dat de bezorgdheden van de marktpartijen zullen worden meegenomen naar de Vlaamse Nutsregulator, zodat deze in rekening gebracht kunnen worden bij het vormgeven van het kader richting flexibele aansluitingsovereenkomsten.

2.2 Voorwaarden van het Fall-Back Flex product

Bnewable, Febeliec en FEBEG uiten zorgen over de strikte voorwaarden van het Fall-Back Flex product, waaronder de snelle reactietijden en de zware penaliserings bij niet-naleving. Ze vinden dat deze voorwaarden de deelname aan het product beperken en vragen zich af hoe dit zich verhoudt tot de onderliggende processen, zoals de relatie tussen de FSP en de netgebruiker. De strikte voorwaarden maken het product minder aantrekkelijk en kunnen leiden tot hoge kosten en inefficiënties voor de betrokken partijen.

Fluvius erkent dat de strikte voorwaarden van het Fall-Back Flex product noodzakelijk zijn vanwege de aard van dit product als noodoplossing. Het product zal voornamelijk worden ingezet om congestie te vermijden en vereist daarom snelle reactietijden en betrouwbare prestaties van de FSP, gekoppeld aan onder andere netincidenten. Fall-Back Flex wordt alleen ingezet op plaatsen of in situaties waar aan een klantvraag niet op korte termijn op klassieke wijze kan worden voldaan. Flexibiliteit wordt hierbij breed gezocht om de nog resterende netcapaciteit optimaal te gebruiken en maximaal ter beschikking te kunnen stellen om, in afwachting van de investering, reeds tegemoet

² <https://pers.fluvius.be/netbeheerders-elia-en-fluvius-versterken-actieplannen-rond-congestiebeheer-voor-bedrijven>

te kunnen komen aan concrete klantaanvragen. Fluvius benadrukt dat de impact van het falen van dit product aanzienlijk kan zijn, zowel voor de FSP als voor andere netgebruikers. Om deze reden zijn de strikte voorwaarden en penalisaties gerechtvaardigd om de betrouwbaarheid en effectiviteit van het product te waarborgen.

Daarnaast merkt Fluvius op dat de voorwaarden vergelijkbaar zijn met die binnen technische flexibiliteit, waar een soortgelijke opzet bestaat voor injectie en dit toch door vele netgebruikers wordt toegepast (met gelijkaardige context van langdurige reservatie, onzekerheid op activatie, beperkte voorspellende data etc). Fall-back Flex kan worden beschouwd als een alternatief product voor afname, echter met een marktgebaseerde uitrol.

2.3 Bodselectie

Bnewable en FEBEG uiten hun bezorgdheid over het selectieproces van biedingen voor het Fall-Back Flex product. Ze wijzen op de transparantie in het proces, en maken zich zorgen over de onduidelijkheid in de productfiche met betrekking tot het rangschikken en selecteren van biedingen. Deze zorgen worden verder versterkt doordat de DNB het aangeboden volume kan herschalen zonder inspraak van de aanbidders. Daarnaast wordt voorgesteld om een activatievergoeding te voorzien die in de tenderprocedure ingerekend kan worden en meegenomen kan worden in de selectiecriteria.

Fluvius benadrukt dat het selectieproces duidelijk en transparant is in zijn eenvoud. Biedingen worden geselecteerd en gerangschikt op beschikbaarheid en prijs. Fluvius houdt rekening met de beschikbaarheid van de gevraagde flexibiliteit tijdens de juiste tijdstippen, waardoor er een herschaling van het volume plaatsvindt. Bij deze herschaling wordt onder andere het historisch verbruiksprofiel van de asset bekeken. De tijdstippen en volumes waarop het aanbod werkelijk nuttig is voor het oplossen van de betreffende problematiek, worden weerhouden. De FSP wordt geïnformeerd over de herschaalde volumes en prijzen, en deze herschaalde prijzen worden altijd voorgelegd aan de biedende FSP.

Fluvius blijft voorstander om enkel een eenmalige reservatievergoeding voor dit specifieke product te gebruiken. Er is voldoende informatie beschikbaar voor de FSP om een business case te maken, waarbij de prijs wordt bepaald op basis van worst-case scenario's. De vraag naar frequent bieden via activatievergoeding is moeilijker voor bepaalde doelgroepen die niet per se een actor zijn in allerlei energiemarkten, waarbij het eenvoudiger is om éénmalig met een reservatievergoeding te werken. Frequent bieden creëert ook onzekerheid voor de DNB, terwijl netwerken in congestie garanties nodig hebben in de vorm van een fall-back oplossing in afwachting van een permanente oplossing.

2.4 Noodzaak van BRP-perimetercorrectie

FEBEG benadrukt dat perimetercorrectie noodzakelijk is voor het Fall-Back Flex product om onevenwichten te vermijden. FEBEG pleit daarom voor een individuele BRP-perimetercorrectie via het redispatch-model, zodat flexibiliteit kan worden ingezet tegen de laagste maatschappelijke kosten en marktverstoring wordt voorkomen.

Fluvius erkent de impact op de BRP-perimeter en begrijpt de bezorgdheden. Om deze reden is in de productfiche opgenomen dat de FSP en houder van het aansluitingscontract de (financiële) verantwoordelijkheid dragen voor de veroorzaakte onbalansen. Dit houdt in dat de FSP transparant

moet zijn tegenover zijn BRP over de mogelijkheid tot afregeling en afspraken moet maken over de behandeling van eventuele onbalanskosten.

Fluvius benadrukt dat dit product een tussenstap is naar een meer uitgebreide oplossing. Enerzijds benoemen we het lopende traject met markttesten waarbij de betrokken stakeholders via overleg en marktconsultaties worden geraadpleegd. Anderzijds is er ook een regelgevend kader in ontwikkeling met betrekking tot de flexibele aansluitovereenkomst. Fluvius zal deze feedback doorgeven aan de Vlaamse Nutsregulator, zodat deze kunnen worden meegenomen bij het vormgeven van het kader richting flexibele aansluitingsovereenkomsten.

2.5 Harmonisatie tussen transmissie- en distributienetbeheerders

FEBEG benadrukt dat harmonisatie tussen transmissie- en distributienetbeheerders van essentieel belang is om de complexiteit en kosten voor marktpartijen te verminderen. Ze wijzen op het risico dat tegenstrijdige signalen van Elia en Fluvius kunnen veroorzaken, wat problemen kan opleveren voor netgebruikers en de levering van flexibiliteitsdiensten. FEBEG pleit daarom voor transparante en eenduidige regels om DNB-congestiebeheerproducten en TNB-balanceringsproducten op elkaar af te stemmen, waarbij lokaal congestiebeheer prioriteit moet krijgen.

Fluvius erkent dat harmonisatie tussen transmissie- en distributienetbeheerders een belangrijke uitdaging vormt. Daarom stemt Fluvius regelmatig af met Elia om conflicten te voorkomen en de aanpak van systemen voor flexibiliteit zoveel mogelijk op elkaar af te stemmen. Dit betekent dat er frequent overleg plaatsvindt om procedures en processen te harmoniseren, waardoor een efficiënte en effectieve samenwerking ontstaat tussen de verschillende netbeheerders. Het is in dit overleg van belang het onderscheid te maken tussen harmonisatie binnen één uitdaging (bv. congestie) en harmonisatie over systeem-uitdagingen heen zoals congestie én balancing. Elia is niet alleen verantwoordelijk voor het balanceren, maar zoekt ook actief naar (flexibele) oplossingen voor congestiebeheer. Het is een feit dat er een tegenstrijdigheid kan zijn tussen de flexibiliteitsnoden omwille van congestie en omwille van balancing, maar gegeven dit product focust op congestie op koppelpunt is dit een gedeelde uitdaging waarin Elia evenzeer nood heeft aan oplossingen. Op het niveau van congestie zijn de behoeften die dit product vervult van nature gealigneerd, en er wordt overlegd hoe het product kan bijdragen aan het oplossen van deze behoefte tot op het niveau van operationele afstemming. Fluvius werkt samen met Elia om beste praktijken te identificeren en toe te passen. Daarnaast staan ze open voor concrete suggesties en feedback van marktpartijen om de samenwerking verder te verbeteren.

3 Bijlage

- [Productfiches marktflexibiliteit - Fall-Back Flex](#)
- [Reacties consultatie Fall-Back Flex](#)